

VERSLAG VAN DE CONTACTVERGADERING

11 oktober 2011

Aanwezigen

Dames: Addae (VWV), Blommaert (CIRE), Bonamini (VWV), Büchler (BCHV), de Ryckere (UNHCR), D'Hoop (IOM), Goris (CGKR), Hiernaux (ADDE), Kerstenne (Croix-Rouge), Machiels (Fedasil), Maes (BCHV), Reulens (KMI), Scheerlinck (SESO), Thiebaut (APD), To (Dokters van de Wereld), van der Haert (BCHV), Van Haasen (IOM).

Heren: Bienfait (CGVS), Beys (Caritas), Geysen (DVZ), Renders (JRS).

Opening van de vergadering door mevrouw van der Haert

1. Mevrouw van der Haert opent de vergadering om 9u40.

Goedkeuring van het verslag van de vergadering van 14 september 2011

2. Het verslag van de vorige vergadering wordt ongewijzigd aangenomen.

Mededelingen van DVZ (de heer Geysen)

3. In de maand september 2011 werden in het totaal 2.480 asielaanvragen ingediend, waarvan 2.399 op het grondgebied, 33 in gesloten centra en 48 aan de grens. Op het grondgebied is dit een gemiddelde van 109,05 asielaanvragen per werkdag (over 22 werkdagen). Dit betekent t.o.v. augustus 2011 een stijging van 331 aanvragen, en een stijging van 16 aanvragen per werkdag. Dit houdt ook een sterke stijging in van 575 aanvragen ten opzichte van september 2010.
4. De meest voorkomende landen van herkomst waren in september 2011: Afghanistan (274), Irak (197), Guinee (177), Rusland (149), Kosovo (126), Pakistan (121), Bosnië (111), Servië (100), DR Congo (89) en Albanië (84). In de gesloten centra werden de asielaanvragen o.a. ingediend door personen afkomstig uit Kosovo (5), Guinee (5), Irak en Turkije (4) en Afghanistan (3). Aan de grens werd asiel hoofdzakelijk aangevraagd door personen afkomstig uit Irak (19), DR Congo (4) Palestina (3), Angola (3) en India (3).
5. In september 2011 werden 459 meervoudige asielaanvragen ingediend, een stijging met 58 ten opzichte van vorige maand. Dit gebeurde hoofdzakelijk door asielzoekers uit Kosovo (49), Servië (42), Rusland (41), Guinee (38), Armenië (37), Afghanistan (26), Macedonië (23) en Iran (14).

6. Er werden 3 personen opgesloten op grond van artikel 74/6 §1bis (bijlage 39bis – in afwachting van de behandeling van de asielaanvraag). Wat Dublindossiers betreft, werden in het totaal 64 personen opgesloten: 37 op grond van art. 51/5 §1 (bijlage 39 ter – in afwachting van een beslissing over de verantwoordelijke lidstaat) en 27 op grond van artikel 51/5 §3 (bijlage 26quater – na vaststelling dat België niet verantwoordelijk is, in afwachting van de uitvoering). De voornaamste EU-lidstaten van bestemming, verantwoordelijk voor de behandeling van die asielaanvragen waren: Italië (17), Frankrijk (4), Polen (7), Hongarije (7), Spanje (6), Groot-Brittannië (4), Noorwegen (4) en Litouwen (4). Eén koppel en vier alleenstaanden met vijf kinderen werden opgesloten.
7. In totaal werden in september 2011 op het grondgebied 1.892 asioldossiers afgesloten door de DVZ. Er werden 1.723 beslissingen ten gronde genomen: 1.435 asielaanvragen werden aan het CGVS overgemaakt, 141 (meervoudige asielaanvragen) niet in overweging genomen (13 quater) en 147 kregen een weigeringsbeslissing o.b.v. de Dublinverordening (26quater). Daarbovenop werden 169 aanvragen zonder voorwerp verklaard. Daarnaast zijn 31 dossiers van asielzoekers in gesloten centra afgesloten: 19 werden er overgemaakt aan het CGVS, 7 niet in overweging genomen (13quater), 5 geweigerd o.b.v. de Dublinverordening en geen zonder voorwerp verklaard. Tenslotte werden 61 dossiers van asielzoekers aan de grens afgesloten: 48 werden overgemaakt aan het CGVS, 4 niet in overweging genomen (13quater), 9 werden geweigerd o.b.v. de Dublinverordening (25quater) en geen werd zonder voorwerp afgesloten.
8. Er waren in september 2011 373 'Eurodac-hits' – 24 meer dan in augustus 2011. De belangrijkste EU-lidstaten waarvoor een hit aangetroffen werd, zijn Italië (44), Griekenland (47), Polen (60), Nederland (28) en Frankrijk (32).
9. In september 2011 werden 216 NBMV ingeschreven bij de DVZ na het indienen van een asielaanvraag op het grondgebied, waaronder 184 jongens en 32 meisjes. 13 NBMV waren tussen 0 en 13 jaar oud, 86 tussen 14 en 15 jaar en 117 tussen 16 en 17 jaar. De meest voorkomende landen van herkomst van deze NBMV waren Afghanistan (106), Guinee (42), DR Congo (7), Bangladesh (6), Gambia (5), Rusland (5), Somalië (5), Kenia (4), Pakistan (4) en Ghana (3).
10. De heer Geysen deelt mee dat een nieuw beleid wordt toegepast aangaande de leeftijdsbepaling van minderjarigen. Bij het interview zal worden aangedrongen op het opgeven van de juiste leeftijd. Indien de verklaarde leeftijd buiten de marges ligt van de vastgestelde leeftijd na medisch onderzoek en de betrokkene bij zijn of haar verklaring blijft, dan zal de leeftijd die door het medisch onderzoek wordt aangegeven ook als dusdanig in het wachtregister worden opgenomen. De leeftijd kan na inschrijving in het wachtregister enkel nog worden gewijzigd na voorleggen van een paspoort of identiteitskaart of ander geldig document. Ook indien de betrokkene effectief minderjarig is maar het leeftijdsonderzoek wijst een andere minderjarige leeftijd aan, dan kan de leeftijd worden aangepast.
11. De heer Renders vraagt of het soms voorvalt dat iemand die asielzoeker wordt in een gesloten centrum, in de zin van iemand die voorheen geen asielaanvraag had ingediend maar het dan later toch doet, wordt vrijgelaten. De heer Geysen antwoordt dat het niet is uitgesloten maar dat de mensen meestal voor de duur van de behandeling van hun asielaanvraag opgesloten blijven.

12. Mevrouw Maes wenst graag wat meer uitleg met betrekking tot de nieuwe dienst SEFOR¹ die werd opgericht aangaande “bijstand bij terugkeer”. Is het correct dat verschillende gemeenten extra personeel en middelen gekregen hebben om mensen die een bevel gekregen hebben om het grondgebied te verlaten nauwgezet op te volgen? De heer Geysen bevestigt dat er sinds enkele maanden een nieuwe dienst is opgericht rond “bijstand bij terugkeer” om op een menselijke manier de vrijwillige terugkeer aan te moedigen. Dit niet enkel voor uitgeprocedeerde asielzoekers maar voor iedereen die illegaal op het grondgebied verblijft. De nieuwe dienst is een afsplitsing van het vroeger bureau C en valt onder de bevoegdheid van mevrouw Bergans. Er zijn nog geen cijfers over de resultaten van deze nieuwe dienst beschikbaar.
13. De heer Renders vraagt of een Schengensignalement een obstakel kan zijn voor de toepassing van de Dublinverordening. Of komt de situatie voor dat de soevereiniteitsclausule wordt toegepast, zonder akkoord van de betrokkene? Hij verduidelijkt met het voorbeeld van een man wiens echtgenote in Frankrijk is. De betrokkene heeft ook een *Dublinhit* met Frankrijk en zou naar Frankrijk willen gaan, toch gebeurt er alsnog geen overname of terugname. De heer Geysen stelt dat normaal gezien een Schengensignalement geen obstakel is, wel in tegendeel. Normaal gezien wordt wel degelijk de Dublinverordening toegepast en wordt een overname of terugname gevraagd. Sowieso wordt elke zaak wel afzonderlijk behandeld. Een vereiste is wel dat de man een asielaanvraag heeft ingediend.
14. Mevrouw Addae heeft een vraag met betrekking tot het tijdstip van het afgeven van het bevel om het grondgebied te verlaten (BGV) door DVZ in de dossiers waarin reeds een beroep bij de RvV werd ingediend, maar het rolrecht nog niet werd betaald. Neemt DVZ contact met de RvV in dergelijke dossiers? De heer Geysen antwoordt dat de beslissing van het CGVS wordt uitgevoerd na het verstrijken van de beroepstermijn en als er in het wachtregister geen beroep staat genoteerd. Als het rolrecht niet werd betaald, wordt het beroep niet ingeschreven in het wachtregister. Bijgevolg kan dan een BGV worden afgegeven. Het is voor DVZ niet mogelijk in elk dossier na te gaan of er een beroep is ingediend waarvoor nog geen rolrecht is betaald. Sowieso stelt de heer Geysen dat in de praktijk de mensen vaak vijf à zes weken de tijd wordt gegeven (beroepstermijn + één à twee weken) vooraleer het BGV wordt afgeleverd. Indien het rolrecht alsnog wordt betaald, dan wordt het BGV weer ingetrokken en krijgen de betrokkenen een attest van immatriculatie.
15. Mevrouw Büchler wenst wat meer informatie te krijgen mbt het “open terugkeercentrum” waarvan sprake is geweest. Wanneer en waar zou dit centrum worden geopend? Onder wiens bevoegdheid zal het centrum vallen? De heer Geysen verklaart dat het centrum was voorzien in Sint-Pieters-Leeuw voor november, maar dat de modaliteiten nog niet zijn uitgeklaard en er dus sprake is van vertraging. Mevrouw Machiels legt uit dat het geïdentificeerd centrum in eerste instantie was bedoeld als een gewoon open opvangcentrum. Aangezien dit nu verandert, dient men opnieuw met de gemeente de modaliteiten te bepalen. De heer Geysen legt uit dat het centrum zal vallen onder de bevoegdheid van mevrouw Bergans. Mevrouw van der Haert vraagt onder wiens bevoegdheid de behandeling van een nieuwe asielaanvraag zal vallen, die wordt ingediend vanuit dit open terugkeercentrum. Zullen de mensen dan worden overgebracht naar een gesloten centrum of zullen ze terugkeren naar de reguliere opvang? De heer Geysen deelt mede dat de asielaanvraag uiteraard onder de bevoegdheid valt van de directie asiel. Wat betreft de overbrenging naar een gesloten centrum wordt elk geval afzonderlijk onderzocht.

¹ www.sefor.be

16. De heer Renders vraagt vanaf wanneer de “caracole”, het nieuwe gesloten centrum, zal operationeel zijn. De heer Geysen antwoordt dat dit voor zeer binnenkort is.
17. De heer Renders vraagt of er momenteel Afghanen gedwongen worden uitgewezen. De heer Geysen antwoordt dat de mogelijkheid bestaat, maar enkel Afghanen die van de regio Kaboel afkomstig zijn.

Mededelingen van het CGVS (de heer Bienfait)

18. De heer Bienfait wenst eerst en vooral terug te komen op het (bijna) record van 210 asielaanvragen die gisteren zijn ingediend (op 10 oktober). Men dient terug te keren tot de jaren '90 om een dergelijk recordaantal nieuwe asielaanvragen op 1 dag te vinden. Met de huidige middelen kan het CGVS 2.000 asielaanvragen per maand behandelen, maar indien we nu zouden evolueren naar 3.000 asielaanvragen, dan is dit onmogelijk met de huidige middelen. De heer Bienfait verwijst naar een interview met de commissaris-generaal in la Libre Belgique van 28 september met als titel “*La situation est gérable*”. De commissaris had evenwel genuanceerd dat de situatie inderdaad beheersbaar is op voorwaarde dat de instroom ongeveer een 2.000 asielaanvragen per maand betreft. Indien het aantal asielaanvragen rond de 3.000 aanvragen per maand zou gaan, dan kan men niet meer ontkennen dat er zich een asielcrisis voordoet in ons land. Het objectief van te nemen beslissingen in november is opnieuw 1.700, maar het valt nog af te wachten hoe het CGVS dit gaat realiseren want momenteel wordt het maximum gevraagd van het personeel.
19. In september 2011 heeft het CGVS 1.749 beslissingen genomen waarvan 382 erkenningsbeslissingen en 104 beslissingen van subsidiaire bescherming. Dit geeft een totaal van toch 500 beschermingsbeslissingen. Daarnaast waren er 1.098 weigeringsbeslissingen, 6 weigeringen van inoverwegingname, 95 technische weigeringen, 6 uitsluitingen, 3 intrekkingen en 55 gevallen van afstand en zonder voorwerp tezamen.
20. De voornaamste landen van herkomst voor de erkenning van de vluchtelingenstatus waren: Guinee (96), Irak (43), Rusland (42), Afghanistan (34), China (27), Senegal (17), DR Congo en Kosovo (16), Servië (11), Rwanda en Turkije (9). Het erkenningspercentage dient gerelativeerd te worden, want er zijn bijvoorbeeld voor Guinee heel veel asielaanvragen, uiteindelijk ligt het erkenningspercentage op 25 à 30 % voor Guinee. Voor Servië, is het erkenningspercentage veel lager, in vergelijking met het aantal aanvragen.
21. De voornaamste landen van de rechthebbenden op subsidiaire bescherming waren: Irak (63) en Afghanistan (32).
22. Wat betreft het totaal aan beschermingsbeslissingen heeft Irak (106) het hoogste aantal beslissingen, gevolgd door Guinee (96) en Afghanistan (66).
23. Wat betreft de werklast, deelt de heer Bienfait mee dat, zonder rekening te houden met de dossiers die nog door DVZ aan het CGVS zullen worden overgemaakt, er een zeer lichte daling is in de werklast van 13.035 dossiers naar 13.023 dossiers.
24. De heer Bienfait deelt mee dat er nu vrijdag een academische zitting doorgaat georganiseerd door EMN en het CGVS rond 60 jaar Conventie van Genève².

² <http://www.emnbelgium.be/nl/nieuws/studiedag-nav-60-jaar-conventie-van-geneve>

25. De heer Bienfait verwijst ook naar Europese statistieken (Eurostat). Daaruit blijkt dat er wel een algemene stijging is van het aantal asielaanvragen in augustus. Bv. Duitsland kreeg 4.000 asielaanvragen in augustus, Oostenrijk 1.600 asielaanvragen (normaal 800 à 900 aanvragen), Zweden kreeg 2.500 asielaanvragen (normaal ongeveer 2.000) en Zwitserland kreeg 1.700 aanvragen (normaal ongeveer 1.500). Alleen in Frankrijk is het aantal aanvragen gedaald, maar ze hadden al een record aantal asielaanvragen van 5.000 asielaanvragen, die in augustus gedaald is naar 4.000 asielaanvragen.
26. De heer Bienfait laat zijn appreciatie blijken voor een project die UNHCR recent heeft voorgesteld: *“Building In Quality” A manual on Building a High Quality Asylum System*³. De aanleiding voor het “Quality Initiative project” was de asielcrisis die zich in Groot-Brittannië heeft voorgedaan. Destijds werd een akkoord gesloten tussen het UNHCR en Groot-Brittannië aangaande dit project, en werd er besloten dat er personeel van UNHCR aanwezig zou zijn in de bureau’s van de asielinstanties. Regelmatig waren er vergaderingen tussen UNHCR en de instanties. Ook de EAC-modules hebben zich geïnspireerd van deze “Quality Initiatives”. Vervolgens werden landen met een grote ervaring in het behandelen van asielaanvragen (zoals Duitsland en Oostenrijk), “peter” van landen met een jong asielsysteem, zoals Spanje, Italië, Malta, Polen, Roemenië, enz. De publicatie bevat handige *templates* en *checklists* en zou even belangrijk kunnen worden bij de behandeling van asielaanvragen als “Le guide des procédures”⁴. Mevrouw de Ryckere voegt hieraan toe dat het rapport het resultaat was van echt partnerschap met de landen en dat de autoriteiten die hebben meegewerkt aan het initiatief zeer tevreden waren over het resultaat, zelfs over de kosten die dit met zich heeft meegebracht.
27. Mevrouw Addae vraagt welk profiel de asielaanvragers hebben uit Senegal en uit Servië. De heer Bienfait antwoordt dat de Senegalese asielaanvragen hoofdzakelijk homoseksuelen betreffen, de Servische asielaanvragers hebben diverse profielen.
28. Mevrouw Addae vraagt ook of er gerichte acties komen met betrekking tot het hoog aantal aanvragen uit Servië. De heer Bienfait antwoordt dat het niet het CGVS is dat initiatief neemt voor dergelijke acties, maar eerst de Staatsecretaris de Heer Wathelet (prioritaire behandeling cf. art. 52/2 wet van 1980). Hij verwijst naar een artikel dat hij recent heeft gelezen (van 4 oktober, in *The EU observer*) aangaande de toevloed in Europa van asielaanvragen uit de Balkan⁵. Uit het artikel zou blijken dat de landen die niet te kampen hebben met een hoge instroom van mensen uit de Balkan, zoals Nederland, Frankrijk en Oostenrijk werken met een lijst van veilige landen en een veel snellere asielprocedure hebben voor de aanvragers uit die landen. Desalniettemin zouden die landen, ondanks het werken met een lijst van veilige landen, toch een hoger beschermingspercentage hebben voor mensen uit de Balkan dan België. Ondanks het hoger beschermingspercentage in bv. Frankrijk of Oostenrijk hebben deze landen niet met een dergelijke hoge instroom te maken als België. De vraag stelt zich bijgevolg of bijvoorbeeld landen die op weg zijn om lid te worden van de EU op een lijst van veilige landen zouden kunnen staan.

³ UN High Commissioner for Refugees, *Building In Quality: A Manual on Building a High Quality Asylum System*, September 2011, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4e85b36d2.html> [accessed 18 October 2011]

⁴ UN High Commissioner for Refugees, *Guide des procédures et critères à appliquer pour déterminer le statut de réfugié au regard de la Convention de 1951 et du Protocole de 1967 relatifs au statut des réfugiés*, January 1992, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b32b0.html> [accessed 18 October 2011]

⁵ <http://euobserver.com/7/113807> « Balkan asylum seekers and the spectre of European hypocrisy » EU Observer, 4 October 2011

De voorstellen die op tafel liggen van de onderhandelaars van de nieuwe regering gaan in ieder geval in die lijn.

29. Mevrouw Maes merkt op dat indien men als criterium voor “veilig land van oorsprong”, de landen zou nemen die mogelijks lid zullen worden van de Europese Unie, zich toch de vraag zal stellen met betrekking tot bijvoorbeeld de positie van de Koerden in Turkije. De heer Bienfait antwoordt dat het niet is omdat iemand afkomstig zal zijn van een veilig land van oorsprong, dat de aanvraag niet individueel onderzocht zal worden. Er zal wel een vermoeden zijn dat het land veilig is, maar in specifieke situaties is dat vermoeden weerlegbaar.
30. Mevrouw de Ryckere merkt op dat UNHCR op zich niet tegen het gebruik van het concept van “veilig land van oorsprong” is maar dat inderdaad alles zal afhangen van de toepassing in concreto en welk criterium er ook zal gehanteerd worden voor de definitie van veilig land van oorsprong. Mevrouw van der Haert wijst op het feit dat ook veel zal afhangen van de garanties die gegeven worden op niveau van het beroep in zo’n versnelde procedure.
31. De heer Beys merkt op dat in de weigeringsbeslissingen van het CGVS, steeds een standaardparagraaf wordt opgenomen die stelt dat *“Indien het een beroep betreft dat is ingediend door een vreemdeling die zich op het ogenblik van de kennisgeving van de beslissing bevindt in een welbepaalde plaats zoals bedoeld in artikel 74/8 of die ter beschikking is gesteld van de regering, wordt het verzochtschrift ingediend binnen 15 dagen na de kennisgeving van de beslissing waartegen het is gericht”*. Hij wijst erop dat voor mensen die in terugkeerwoningen verblijven het zeer moeilijk is te begrijpen welke beroepstermijn nu precies op hen van toepassing is. Een terugkeerwoning wordt niet echt beschouwd als een “welbepaalde plaats zoals bedoeld in artikel 74/8”, maar toch geldt de termijn van 15 dagen. Zou dit niet veel eenvoudiger kunnen vermeld worden. De heer Bienfait antwoordt dat dit een goede suggestie is.
32. De heer Beys komt terug op zijn opmerking van de vorige contactvergadering aangaande de oproepingen van het CGVS waarin in zeer vage bewoordingen wordt gesteld dat de persoon zich opnieuw dient aan te melden, zonder uitdrukkelijk te vermelden dat het om een potentiële intrekking gaat (in strijd met art. 38 Procedurerichtlijn). Hij heeft recent opnieuw een dergelijke vage oproeping gezien in een dossier van Guinee. Hij vraagt zich af wat er gebeurt als de persoon zich niet aanmeldt. Hij vraagt ook of er een systematische herevaluatie van dossiers uit Guinee gaande is. De heer Bienfait antwoordt dat er geen systematisch onderzoek naar intrekkingen loopt maar dat dit meestal het gevolg is van het feit dat het CGVS bepaalde feiten te weten komt. Bijvoorbeeld, iemand werd erkend, mede omdat de moeder op gruwelijke wijze is omgekomen maar een week na de erkenning dient de moeder een asielaanvraag in...
33. De heer Renders vraagt hoe wordt omgegaan door het CGVS met de vertrouwelijkheid van de informatie gegeven door de asielzoekers. Hij verwijst naar een beslissing waarin de weigering louter was gebaseerd op nieuws dat het CGVS had verkregen van een “kennis” van de persoon. Wordt tijdens het interview gevraagd aan de betrokkene of die bezwaar heeft tegen het checken van vertrouwelijke informatie? De heer Bienfait antwoordt dat het niet frequent gebeurt dat er specifieke zaken tot in het land van herkomst worden geverifieerd aangezien daarvoor onvoldoende tijd is. Meestal zijn de *subject related briefing folders* (SRB's) meer algemeen van toepassing, maar soms doet het CGVS inderdaad verificaties. Bijvoorbeeld, iemand zegt lid geweest te zijn van een oppositiegroep, dan zullen ze dat navragen bij die oppositiegroep. De heer Bienfait haalt een ander voorbeeld aan van iemand die stelde chauffeur geweest te zijn van een journalist die een zeer kritisch onderzoek heeft gedaan. Op zich had die persoon onmiddellijk

erkend kunnen worden, maar na verificatie bij die journalist bleek dat het niet om zijn chauffeur ging maar om de neef die zich voordeed als de chauffeur. Alles hangt af van de manier waarop de vraag wordt gesteld. Indien het CGVS een algemene vraag stelt, hoeven ze het akkoord van de persoon niet te hebben. Uiteraard mogen ze daarbij mensen niet in gevaar brengen. De heer Bienfait voegt nog toe dat ze in het verleden zelfs al bescherming gegeven hebben omdat ze van oordeel waren dat ze zelf te ver waren gegaan in hun onderzoek. Binnenkort zal het CGVS ook een missie ter plaatse ondernemen in Guinee om een aantal zaken te gaan verifiëren.

34. De heer Renders vraagt hoe het staat met het in overweging nemen van transitlanden in een beslissing. Zo heeft hij een zaak gezien van mensen van subsahara Afrika, die lange tijd in Marokko verbleven waren (en daar tevens ernstige problemen hadden gehad). Onderzoekt het CGVS in zo'n gevallen enkel de situatie tov. het land van herkomst of ook ten opzichte van het land waarnaar de betrokkene zal worden teruggestuurd in geval van weigering? Kan het CGVS in een dergelijke situatie aan de beslissing een NTC (niet-terugleidingsclausule) toevoegen? De heer Bienfait stelt dat niks het CGVS verhindert om in een beslissing een niet-terugleidingsadvies naar één of ander land toe te voegen. Maar aangezien deze mogelijkheid niet voorzien is door de regelgeving, heeft een dergelijke clausule maar een indicatieve waarde voor de DVZ. Bovendien zal ze geen enkel effect meer hebben, vanaf het moment dat de RvV een beslissing zal genomen hebben, die de beslissing van het CGVS « opsloort » en vervangt, hierin begrepen een eventuele clausule die het zou bevatten.
35. Mevrouw Maes vraagt aan DVZ, naar aanleiding van de voormelde vraag, wie uiteindelijk bevoegd is om in geval van uitwijzing en bij aflevering van het bevel om het grondgebied te verlaten art. 3 EVRM te toetsen en of dit inderdaad op systematische wijze gebeurt, ook indien het CGVS geen NTC heeft toegevoegd aan de beslissing. De heer Geysen antwoordt dat dit waarschijnlijk veeleer de gevallen aan de grens betreft. Hij denkt niet dat er systematisch onderzoek gebeurt naar art. 3 EVRM.
36. Mevrouw Goris verwijst naar het hoog erkenningspercentage voor Tibetanen, vroeger lag dat eerder laag. Heeft de heer Bienfait hiervoor een verklaring? De heer Bienfait antwoordt dat de reden hoogstwaarschijnlijk kan gezocht worden in de actie "het leegmaken van de kasten" die recent heeft plaats gevonden op het CGVS, daarom is er ook een hoog erkenningspercentage voor bv. Turkije en Rusland.
37. Mevrouw Goris verwijst naar de opmerking van de heer Bienfait aangaande het artikel waarin werd gesteld dat ondanks de toepassing van het concept van "veilig land van oorsprong" toch een hoog beschermingspercentage werd vastgesteld. Het is, volgens haar, toch belangrijk om te zien op welke wijze de percentages zijn berekend: gebeurde dat conjunctureel of per cohorte? De heer Bienfait bevestigt dat het inderdaad van belang is dit na te gaan. Na de vergadering heeft de heer Bienfait de informatie bekomen dat in Frankrijk, bijvoorbeeld, de erkenningsgraad voor Kosovaren heel hoog is (ongeveer 20%), ondanks het feit dat dit land op de Franse lijst van « veilige landen » staat.
38. De heer Beys heeft een vraag mbt de nieuwe wet rond de gezinshereniging. Er zijn geen overgangsmaatregelen voorzien. Hij stelt vast dat familieleden van een vluchteling die op grond van gezinshereniging zijn toegekomen, soms een brief krijgen met de melding dat ze, voor de hernieuwing van hun verblijf, aan de nieuwe voorwaarden rond gezinshereniging dienen te voldoen. Deze voorwaarden worden niet opgelegd aan erkende vluchtelingen en hun familie wanneer de aanvraag is ingediend binnen het jaar van de erkenning, maar wel als we buiten dit

jaar vallen. De heer Beys denkt dat de gemeentes de voorwaarden opleggen omdat de verlening buiten de termijn van één jaar valt. Mevrouw van der Haert is van mening dat dit een verkeerde interpretatie van de wet is en stelt voor dat die gevallen zouden gemeld worden aan de collega's van het BCHV die werken op gezinshereniging van erkende vluchtelingen. De heer Beys vraagt of deze familieleden, indien hun verblijf niet wordt verlengd, eventueel een eigen asielprocedure zouden kunnen opstarten. De heer Bienfait antwoordt dat die bezorgdheid inderdaad aandacht verdient.

Mededelingen van het UNHCR (mevrouw de Ryckere)

39. Mevrouw de Ryckere heeft twee mededelingen. Enerzijds wordt er op 16 november een conferentie georganiseerd met betrekking tot alternatieven voor detentie en dit over de verschillende continenten heen. Daarnaast wordt er op 22 november een colloquium georganiseerd door het UNHCR en de vzw INTACT over 'schadelijke traditionele praktijken'. Verder deelt zij mee dat UNHCR een politieke nota aan het schrijven is over asiel en staatloosheid die aan de verschillende partijen zal worden overgemaakt in het kader van de regeringsonderhandelingen.
40. De heer Renders vraagt of de geruchten kloppen dat het UNHCR de erkenning zou opheffen (toepassing van de 'cessation clause') voor bepaalde Afrikaanse landen, zoals Rwanda en Angola. En of dit eveneens gevolgen zal hebben voor de erkenningen op het Europese continent. Mevrouw de Ryckere meent dat het UNHCR hierover nog geen positie heeft ingenomen maar zal dit nog verder verifiëren. De heer Bienfait stelt vernomen te hebben dat het UNHCR werd benaderd door de Rwandese overheid met de vraag toepassing te maken van de 'cessation clause', wat het UNHCR in een oncomfortabele positie plaatst.

Mededelingen van IOM (mevrouw D'Hoop)

41. Mevrouw D'Hoop informeert dat in het kader van het REAB-programma, gedurende de periode januari-september 2011 in België 2.496 personen vrijwillig terug gekeerd zijn naar hun herkomstland en hierbij gebruik hebben gemaakt van de bijstand van IOM. In de maand september 2011 ging het om 387 terugkeerders.
42. De belangrijkste landen van bestemming in september 2011 waren: Kosovo (92), Brazilië (91), Rusland (45), Oekraïne (21) en Macedonië (20).
43. Op provinciaal niveau waren er 146 terugkeerders vanuit Brussel, 75 voor de provincie Antwerpen, 29 voor de provincie West-Vlaanderen en 28 voor de provincie Luxemburg.
44. In september 2011 maakten 174 illegalen (sensu lato) in België gebruik van het REAB-programma. Daarnaast waren 165 uitgeprocedeerde asielzoekers. In 48 gevallen hadden de personen hun asielprocedure zelf stopgezet.
45. De voornaamste bestemmingen waren Europa (206), Zuid-Amerika (94) en Azië (62).
46. Mevrouw D'Hoop meldt dat kandidaten tot vrijwillige terugkeer naar IOM werden doorgestuurd door verschillende partners, namelijk via de NGO's (246), Fedasil (76), Rode Kruis/Croix-Rouge (29) en via de gemeenten (22). Er waren zes terugkeren vanuit de gesloten centra.

47. Mevrouw deelt eveneens mee dat er twee brochures werden opgemaakt door IOM. Het gaat enerzijds om een brochure (in het Engels, Frans en Nederlands) voor de voogden van niet-begeleide minderjarigen (en andere geïnteresseerden in contact met niet-begeleide minderjarigen) waarin de hele terugkeerprocedure heel schematisch wordt weergegeven en waarin wordt rekening gehouden met de specifieke gevoeligheden van niet-begeleide minderjarigen. Anderzijds werd een brochure opgesteld voor de REAB-begunstigden in samenwerking met Caritas en Fedasil in 21 talen met betrekking tot reïntegratie.
48. Daarnaast wenst mevrouw D’Hoop iedereen uit te nodigen op 20 oktober naar het evenement dat de IOM organiseert naar aanleiding van 60 jarig bestaan van IOM. Er zullen verschillende organisaties vertegenwoordigd zijn zoals het UNHCR en Fedasil. Er zullen verschillende documentaires getoond worden.
49. De heer Renders wil weten of er naar aanleiding van SEFOR ook via de gemeenten publiciteit gemaakt wordt voor vrijwillige terugkeer met IOM. Mevrouw D’Hoop stelt dat er een omzendbrief bestaat waarbij de gemeenten worden aangespoord om mensen op hun grondgebied hierover in te lichten maar dat die omzendbrief nog maar dateert van juni en het dus bijgevolg te vroeg is hier al cijfermatige resultaten van mee te delen.

Mededelingen van Fedasil (mevrouw Machiels)

50. Mevrouw Machiels verontschuldigt zich voor het feit dat er nog geen statistieken zijn, dit omwille van personeelsverschuivingen. Zij deelt mee dat de totale opvangcapaciteit van Fedasil momenteel 23.702 plaatsen telt. Eind september 2011 was er een bezetting van 22.873 plaatsen.
51. Er zijn momenteel 1.039 plaatsen voor niet-begeleide minderjarigen (dit is zonder de plaatsen in het hotel of in de volwassenencentra gerekend).
52. September was een recordmaand op verschillende vlakken en dit in de negatieve zin. In september werd het 10.000 ste geval van niet-toewijzing geteld sinds oktober 2009.
53. Gisteren (10/11/2011) werden er 267 aanvragen tot opvang van nieuwe asielzoekers geteld, waarvan in 135 gevallen geen opvang kon worden toegewezen. Achteraf bleek het om slechts 133 gevallen te gaan nadat een man in een rolstoel en zijn gezin toch nog konden geplaatst worden.
54. Mevrouw Machiels stelt dat men tracht na te gaan hoeveel mensen met een niet-toewijzing toch financiële steun bij het OCMW hebben gekregen. Dit cijfer is niet gemakkelijk te verkrijgen omdat de OCMW’s 18 maanden hebben om hun geld terug te vorderen bij de POD Maatschappelijke Integratie. Hoe dan ook gaat het om een laag aantal van personen, dan hoofdzakelijk in steden zoals Brussel en Luik en verspreid over het hele land. Men vermoedt dat het vaak personen betreft die verblijven bij vrienden of kennissen en die van daaruit een aanvraag bij het OCMW doen, en niet zozeer degenen die effectief op straat staan.
55. Mevrouw Machiels stelt dat er ook positief nieuws is. Er is een samenwerking tussen Fedasil, DVZ en de Dienst Voogdij voor het organiseren van de leeftijdsonderzoeken bij niet-begeleide minderjarigen. Deze samenwerking verloopt goed en dat blijkt ook uit de cijfers. De gemiddelde duur, en dit gedurende de periode van 11 juni en eind september 2011, tussen de aankomst van

de asielzoeker die zich minderjarig verklaart maar voor wie een leeftijdswijfel geuit wordt, en zijn vertrek uit de opvangplaats waar hij het resultaat van het leeftijdsonderzoek afwacht, telt 13 dagen. De gemiddelde termijn tussen de aankomst en de leeftijdstest bedraagt 2 dagen en de gemiddelde termijn tussen de test en het uiteindelijke resultaat telt 7 dagen. In september 2011 lag het aantal nieuwkomers niet-begeleide minderjarige asielzoekers heel hoog, namelijk 10 per dag. Bij 40 % van de niet-begeleide minderjarigen die asiel aanvragen, bestaat er twijfel en wordt een leeftijdsonderzoek gedaan. Hiervan worden 73 % meerderjarig verklaard. Dit betekent dat ongeveer een vierde effectief minderjarig is.

56. Mevrouw Machiels stelt dat Fedasil de jongeren waarvan achteraf blijkt dat ze meerderjarig zijn niet terugstuurt naar de Dienst Dispatching om opvang te krijgen maar men hen onmiddellijk een plaats toewijst in een opvangstructuur.
57. Wat betreft het open terugkeercentrum is er recent een ontwerp van wetswijziging goedgekeurd door de Ministerraad ivm met de bevoegdheid voor het toewijzen van de code 207. Verder werden er voor het open terugkeercentrum nog geen specifieke samenwerkingsmodaliteiten tussen Fedasil en DVZ vastgelegd. De geplande openingsdatum was 1 november maar dit lijkt niet meer haalbaar.
58. Mevrouw Maes vraagt of het klopt dat er in het centrum in Houthalen geen juridische bijstand voor handen zou zijn. Mevrouw Machiels verwijst naar het Rode Kruis maar stelt dat er wel degelijk maatschappelijke begeleiders aanwezig zijn die in de sociale begeleiding voorzien.
59. Mevrouw To vraagt of er nog steeds jongeren in de hotels zitten. Mevrouw Machiels antwoordt dat er momenteel 45 specifieke transitplaatsen zijn in 3 reguliere opvangcentra voor jongeren waar er twijfel over de leeftijd bestaat. Het gebeurt dat deze plaatsen allemaal volzet zijn en dan worden de jongeren met leeftijdswijfel, nieuwkomers van de dag, in een hotel geplaatst. Sinds juni zou het gaan om een 50-tal gevallen, die ipv een specifieke transitplaats aan een hotel werden toegewezen in afwachting van het resultaat van het leeftijdsonderzoek. Wat betreft de leeftijdsonderzoeken hebben de meesten op hotel nu een test ondergaan en wachten ofwel op het resultaat van de leeftijdstest ofwel op een transfer naar een reguliere opvangplaats. Het betreft nog een 160-tal jongeren.
60. Mevrouw Machiels deelt mee dat Fedasil een memorandum heeft opgesteld genaamd 'Een uitweg uit de crisis'. Er worden een aantal grote lijnen in bepaald die reeds gekend zijn, zoals voldoende uitstroom garanderen, snelle behandeling van de asielaanvragen, het toepassen van een spreidingsplan, een menselijk doch effectief terugkeerbeleid,...

Mededelingen van Croix-Rouge (mevrouw Kerstenne)

61. Mevrouw Kerstenne deelt mee dat een nieuw centrum zal worden geopend door Croix-Rouge te Ans met 300 plaatsen, en 70 plaatsen voor niet-begeleide minderjarigen in bestaande CR centra. Men hoopt te openen in december maar er wordt nog gewacht op conventies met Fedasil.
62. Mevrouw Kerstenne deelt bovendien mee dat het Croix-Rouge heel bezorgd is om de 10.000 niet-toegewezen en zonder opvang en vooral met een strenge winter voor de deur.

Mededelingen van Vluchtelingenwerk Vlaanderen (Mevrouw Bonamini)

63. Mevrouw Bonamini deelt mee dat Vluchtelingenwerk Vlaanderen drie seminaries organiseert samen met CIRE en BCHV, over het verleden, het heden en de toekomst van het asielrecht in België, en dit ook naar aanleiding van de 60 jarige Conventie.

**De volgende contactvergaderingen vinden plaats
op 8 november en 13 december 2011
op de zetel van Fedasil, Kartuizerstraat 19-21, 1000 Brussel**